

Web-technológia

HTML5, II. rész

Dr. Hatwágner F. Miklós

Széchenyi István Egyetem, Győr

https://github.com/wajzy/GKxB_INTM049.git

2020. január 12.

- feldolgoztathatunk a szerver oldalon (most ez lesz), vagy
- JavaScript programmal a kliensen.

action

A szerver oldali feldolgozó script URL-je

target

Hova töltse a szerver válaszát (`_blank`, `_self` (alapért.), `_parent`, ...)

novalidate

Ne végezzen input ellenőrzést a böngésző

autocomplete

Korábban megadottak alapján kiegészíti az adatokat (on (alapért.), off)

Meghatározza a küldött adatok kódolását. Kötelező megadni, ha a `method attr.` értéke `post`. Lehetséges értékek:

Alapértelmezett. Minden szóközt és speciális karaktert helyettesít.

Fájlok küldésekor kell használni.

Csak a szóközőket helyettesíti.

Széchenyi István Egyetem, Győr

name

number, számbeviteli mező létrehozása

A szerver oldalon ez lesz az adat *kulcsa*

min

A legkisebb bevihető érték

max

A legnagyobb bevihető érték

step

Ennyit változtatnak a léptetőgombok/kurzurvezérlő nyilak az értéken, ennyi többszöröseit lehet megadni, illetve ha értéke any, akkor bármilyen racionális szám megadható

required

A mező kitöltése kötelező

Űrlapbeküldő gomb: `<input>` elem

- type="submit"
- value attr. adja meg a gomb feliratát

Címke létrehozása vezérlőhöz: <label> elemmel. A címkére kattintva a vezérlő is aktiválódik (pl. rádiógombnál kiválasztás). Kapcsolat címke és vezérlő között:

- vezérlő a címke belsejébe ágyazva
- a címke for attribútumában megadható a vezérlő id-je

Csoport feliratának megadása: <legend> elemben

Adja meg egy háromszög oldalhosszait! —

A:

B:

C:

Ha a vezérlő nincs <form> elembe ágyazva, akkor annak id-je alapján logikailag összekapcsolható vele.

A vezérlőt egyedileg azonosítja a **kliens** oldalon (pl. JavaScript programokban)

A vezérlőt azonosítja a **szerver** oldalon (kulcs)

Csak olvashatóvá teszi a vezérlőt

A mező kitöltése kötelező

A vezérlő értéke

list

maxlength

pattern

placeholder

size

◀ ◻ ▶ ◀ ◻ ▶ ◀ ≡ ▶ ◀ ≡ ▶ ≡ ◀ ↺ 🔍 ↻

A (<select> elemben is használható) <option> attribútumai:

Az elem tartalma jelenik meg a legördülő listában, és ezt továbbítják a szervernek is

A listában egy rövidebb szöveg jelenhet meg, mint az elem értéke

Kiválasztottá teszi az elemet az oldal betöltésekor (csak `<select>`-nél)

Ha megadják, ennek tartalmát küldi a szervernek (vagy másolja a szövegmezőbe),
nem a megjelenő szöveget

Általános forma: /**minta**/módosítók

Input ellenőrzésre csak a minta szolgál; ha a vezérlő értéke nem illeszkedik az általános mintára, az űrlapot nem lehet beküldeni.

- Az általános karakterek önmagukat reprezentálják.
- A metakarakterek önmagukban is halmazt vagy vezérlőjelet testesítenek meg, pl. `\d` a számjegyek, `\s` a fehér karakterek, `\n` az újsor, stb.
- Halmaz elemei közül elég egynek illeszkednie, pl. `[abc]` elfogadja az abc első három betűje közül bármelyiket.
- Halmaz intervallummal is megadható, pl. `[a-z]` a kisbetűk halmaza, de a két módszer kombinálható is, pl. `[a-zA-Z]` a betűk halmaza.
- Az `[^abc]` minden jelre illeszkedik, ami nem a, b, és c.
- Alternatívák is létrehozhatók `(a|b)` formában.

Mennyiségek szabályozása

- $n+$ legalább egy előfordulást vár el
- n^* 0 vagy több előfordulást követel
- $n?$ 0 vagy 1 előfordulás
- $n\{X\}$ pontosan X előfordulás
- $n\{X, Y\}$ legalább X , legfeljebb Y előfordulás
- $n\{X, \}$ legalább X előfordulás

Pl. egy rendszámot ellenőriz a `[A-Za-z]{3}-\d{3}` minta. [További minták.](#)

További részletek

Név:

Neptun kód:

Kedvenc böngészőprogram:

Név:

Neptun kód:

Kedvenc böngészőprogram:

Név:

Neptun kód:

Kedvenc böngészőprogram:

```
<div><label>Név: <input name="nev" type="text" size="32"
  placeholder="Pl. Dr. Prof. Remek Elek" required="required" />
</label></div>
<div><label>Neptun kód: <input name="neptun"
  pattern="[a-zA-Z0-9]{6}" maxlength="6"
  title="a kód pontosan 6 alfanumerikus jellel áll" />
</label></div>
```



```
<div><label>Kedvenc böngészőprogram: <input name="bongeszó"
  list="programok" /></label></div>
<datalist id="programok">
  <option value="ie" label="MS_ Internet_ Explorer">
    Microsoft Internet Explorer</option>
  <option value="edge">Microsoft Edge</option>
  <option selected="selected">Google Chrome</option>
  <option>Mozilla Firefox</option>
  <option>Apple Safari</option>
</datalist>
```

Nagyon hasonló a text típushoz, de a karaktereket „elrejtí” (viszont **nem titkosítja!**)

A value értéke #RRGGBB formátumú.

A value értéke éééé-*hh-nn* formátumú. Használhatóak még a min, max attribútumok.

A value értéke *éééé-hh-nnTóó:pp* formátumú.

Automatikusan ellenőrzi formailag. Több cím is megadható vesszőkkel elválasztva, ha megadják a `multiple` attribútumot.

Egyáltalán nem jelenik meg, de egy (pl. JavaScript kóddal előállított) kulcs (name) - érték (value) pár felküldhető a szerverre.

Több fájl feltölthető a `multiple` attribútum megadásával. Korlátozható a tallózható fájlok köre, pl. `accept=".jpg"` csak JPEG fájlokat enged, egy MIME-típus, mint pl. a `accept="video/*"` mindenféle videót, stb. Korlátozható a fájlok mérete is:

A kódolás típusa legyen `enctype="multipart/form-data"`, a HTTP metódus `method="POST"`!

◀ ◻ ▶ ◀ ◻ ▶ ◀ ≡ ▶ ◀ ≡ ▶ ≡

```
<form action="http://xenia.sze.hu/~wajzy/html/urlap3.php"
  enctype="multipart/form-data" method="post">
  <div><label>Jelszó: <input name="jelszo" type="password"
    maxlength="16" required="required" /></label></div>
  <div><label>Kedvenc színe: <input name="szin" type="color"
    value="#FF0000" /></label></div>
  <div><label>Születési dátum: <input name="datum" type="date"
    min="1900-01-01" max="2020-12-31" /></label></div>
  <div><label>Vizsga kezdete: <input name="datumido"
    type="datetime-local" /></label></div>
```

```
18 <div><label>Elsődleges e-mail cím: <input name="e-mail"
19     type="email" /></label></div>
20 <div><label>További e-mail címek: <input name="e-mailek"
21     type="email" multiple="multiple" /></label></div>
22 <input name="rejtett" value="titok" type="hidden" />
23 <input type="hidden" name="MAX_FILE_SIZE" value="1000000" />
24 <div><label>Képek: <input name="kepek[]" type="file"
25     multiple="multiple" accept="image/*" /></label></div>
26 <div><input type="submit" value="Beküldés" /></div>
27 </form>
```

Az adatokat küldje a <http://xenia.sze.hu/~wajzy/html/urlap3.php> címre!

A szerver a következő kulcs-érték párokat kapta a HTTP tranzakció során:

```
Array
(
    [cim] => Toy Story 4.
    [vetites] => 2019-11-24T20:00
    [jatekido] => 100
    [MAX_FILE_SIZE] => 1000000
)
```

Év és hónap kiválasztás: `type="month"`

A `value` értéke `éééé-hh` formátumú. Használhatóak még a `min`, `max` attribútumok.

Év és azon belül egy hét kiválasztása: `type="week"`

A `value` értéke `éééé-Whh` formátumú.

Idő megadása: `type="time"`

A `value` értéke `óó:pp` formátumú.

Nyomógomb: `type="button"`

Önmagában semmire nem jó, JavaScript kódok futtatására használják.

Űrlap alaphelyzetbe állítása: `type="reset"`

Az űrlap betöltése utáni állapotot állítja vissza; ha véletlenül kattintanak rá, minden addigi munka elvész!

Egymástól független választási lehetőségekhez.

Egy rádiógomb-csoporton belül csak egy elem lehet kiválasztva. A felhasználó nem tudja az összes elemet ki nem választottá tenni. Csoportképző módszer: azonos `name` attribútum értékek.

Mindkét típusra igaz, hogy egy elemet kiválasztani a `checked` attribútummal lehet. A `value` attribútumot rádiógomboknál „kötelező” megadni, mert különben csak az `on` értéket kapja meg a szerver → a gomb azonosíthatatlan. A ki nem választott elemeknek még a kulcsa sem látszik a szerveren.

Beviteli mezők -- Chromium

Beviteli mezők

← → ↻ ⓘ Fájl | /home/wajzy/Dokumentumok... ☆ ⋮

Dátum és idő

Év és hónap:

Év és hét:

Idő:

Jelöld meg kedvenc márkáidat!

☐ Wrangler

☒ Levi's

Nagy élvezettel tanulja a Web technológiákat?

☒ Igen

☐ Persze

Beküldés Alaphelyzet Meglepetés

urlap5.html

```
<div><label><input name="web" type="radio"
  value="igen" />Igen</label></div>
<div><label><input name="web" type="radio"
  checked="checked" />Persze</label></div>

<input type="reset" value="Alaphelyzet" />
<input type="button" id="meglepetes" value="Meglepetés" />
```

src adja meg a képet, width a szélességet, height a magasságot, alt a helyettesítő szöveget. Beküldi a kattintás helyét is (x, y kulcsok).

A submit és image vezérlők néhány közös attribútuma:

- **formaction**: a `<form>` action attribútumának értékét írja felül; pl. két gomb két külön helyre küldheti az adatokat.
- **formenctype**, **formmethod**, **formnovalidate**, **formtarget** hasonlóan, a `<form>` attribútum értékeinek felülírására szolgál.

Alapértelmezetten $[0, 100]$ közti érték kiválasztására, ahol a pontos érték nem számít. Adatbevitel szabályozható a `min`, `max`, `step` attribútumokkal.

Adatok keresésére egy oldalon.

A bevitt szám ellenőrizhető a pattern segítségével.

A böngésző formai ellenőrzést végezhet vagy speciális gombokat tehet a virtuális billentyűzetre (pl. *.com*, *www.*, ...)


```
Array
(
    [csuszka] => 127
    [kereso] =>
    [telefon] =>
    [weblap] => https://github.com/wajzy/GKxB_INTM049
    [x] => 64
    [y] => 65
)
```

100

```

9      <div><label>Csúszka: <input name="csuszka" type="range"
10         min="0" max="255" step="1" value="127" /></label></div>
11      <div><label>Keresés: <input name="kereso" type="search" />
12         </label></div>
13      <div><label>Telefon: <input name="telefon" type="tel"
14         placeholder="Pl. +36 20 123-4567" pattern="[+]?\[d\s/-]*" />
15         </label></div>
16      <div><label>URL: <input name="weblap" type="url"
17         value="https://github.com/wajzy/GKxB_INTM049" />
18         </label></div>
19      <div><input type="image" src="urlap6-submit.png"
20         width="125" height="121" alt="Beküldés"
21         formaction="http://xenia.sze.hu/~wajzy/html/urlap2.php" />
22      </div>

```



```
<select>
```

size

multiple

Több elem is kiválasztható egyszerre (Ctrl, Shift) (PHP: a `name` értéke []-re végződjön!)

<optgroup>

Sok lehetőség esetén csoportok képzésére: `<select>` \rightarrow `<optgroup>` \rightarrow `<option>`

label

Csoport (ki nem választható) felirata

— — — — —

2

— — —

A

<output>

JavaScript számítások eredményének jelölésére. Nincs látványos formázása.

for

Azon <input> elemek id-i szóközzel elválasztva, melyekből kiindulva az eredmény megszületett.

Melyik napon jön vizsgáznál?

1. félév
 Számítógépek működése
 Matematika 1.
 Diszkrét matematika
 Algoritmusok és adatstruktúrák
 Közgazdaságtan

Mely tárgyakat sikerült eddig teljesítenie?
 Melyik tárgy teljesítése jelentette eddig a legnagyobb nehézséget, és miért?

Minden akadályt simán vettem, nagy májer vagyok :)

Unom ezt az űrlapozást, inkább dobok a kockával! 6

Küldés

```
Array
(
    [vizsga] => 2020. január 20.
    [elotanulmanyok] => Array
        (
            [0] => GKNB_INTM012
            [1] => GKNB_MSTM001
            [2] => GKNB_MSTM016
            [3] => KGNB_NETM042
        )

    [sz_nehez] => Minden akadályt simán vettem, nagy májer vagyok :)
)
```

```

9      <div><label>Melyik napon jön vizsgázní?<select name="vizsga">
10          <option>2019. december 16.</option>
11          <option>2020. január 6.</option>
12          <option selected="selected">2020. január 20.</option>
13          <option>2020. január 27.</option>
14      </select></label></div>

```

```
<div><label>Mely tárgyakat sikerült eddig teljesítenie?
  <select name="elotanulmanyok[]" multiple="multiple" size="6">
    <optgroup label="1. félév">
      <option value="GKNB_INTM012">Számítógépek működése</option>

      <option value="KGNB_NETM042">Közgazdaságtan</option>
    </optgroup>
    <optgroup label="2. félév">
      <option value="GKNB_INTM001">Rendszer és irányítás</option>

      <option value="GKNB_MSTM008">Matematika 2.</option>
    </optgroup>
  </select></label></div>
```

```
<div><label for="k_nehez">Melyik tárgy teljesítése jelentette  
    eddig a legnagyobb nehézséget, és miért?</label><br />  
    <textarea id="k_nehez" name="sz_nehez" rows="5" cols="40">  
        ↪ Minden akadályt simán vettem, nagy májer vagyok :)</  
        ↪ textarea>  
</div>  
<div><button type="button" id="kocka">  
      
    Unom ezt az űrlapozást, inkább dobok a kockával!  
    </button><output name="sz_dobas" id="k_dobas" for="kocka">  
</output></div>
```

A mellékelt ábrának megfelelően hozzon létre egy weboldalt!

- Az *Extrák* közül többet is lehessen választani!
- A választható *színek* legyenek: *fehér, szürke, fekete, vörös, kék, sárga*. Alapértelmezetten legyen kiválasztva a *vörös*!
- A *fényezés típusa* alapértelmezetten legyen *normál*!

urlap8.html

Jármű konfigurátor

Extrák

Biztonság

☐ Led-fényszórók
☐ Első szélvédő fűtés

Kényelem

☐ Fűthető ülések
☐ Fűthető kormánykerék

Szín

Vörös ▾

Fényezés típusa

☒ Normál
☐ Metál
☐ Gyöngyház

Az oldal teteje

Egyéb szolgáltatások

☐ Casco kötés
☐ Hitel
☐ Mobilitás garancia

Egyéb kérdés, kérdés

Forduljon hozzánk bizalommal!

Elérhetőségei, ahol ajánlatunkkal kereshetjük

Tel.:

E-mail:

Beküldés

Az oldal alja

- MP4 (video/mp4, [legjobb böngésző támogatás](#))
- WebM (video/webm)
- Ogg (video/ogg)

Formátumok közötti konvertálás: pl. [MiroVideoConverter](#)

Figure 1. The effect of the number of nodes on the performance of the proposed algorithm. The figure shows two plots side-by-side. The left plot shows 'Number of nodes' on the x-axis (ranging from 0 to 10) and 'Performance' on the y-axis (ranging from 0 to 1). The right plot shows 'Number of nodes' on the x-axis (ranging from 0 to 10) and 'Performance' on the y-axis (ranging from 0 to 1).

Némítás

Egy kép, amit a betöltés alatt / lejátszás megkezdéséig lát a felhasználó. Érték: URL

Adatfolyam betöltési módja. Érték: auto | metadata | none.

Videó forrása. **Nem ajánlott** a használata, mert csak egyetlen forrás nevezhető meg, amit valószínűleg nem támogat minden böngésző. Érték: URL.

```
<video src="http://clips.vorwaerts-gmbh.de/big_buck_bunny.mp4"
  controls="controls" width="640" height="360">
  <p>Az Ön böngészője nem támogatja a video lejátszást, de a
  fájlt megpróbálhatja letölteni <a
  href="http://clips.vorwaerts-gmbh.de/big_buck_bunny.mp4">innen</a>
  </p>
</video>
```



```
<src>
```

Adatforrás. Érték: URL

<type>

A forrás MIME típusa.

A `<video>` elemmel történő kísérletezéshez egy [érdekes eszköz](#).

<default>

<kind>

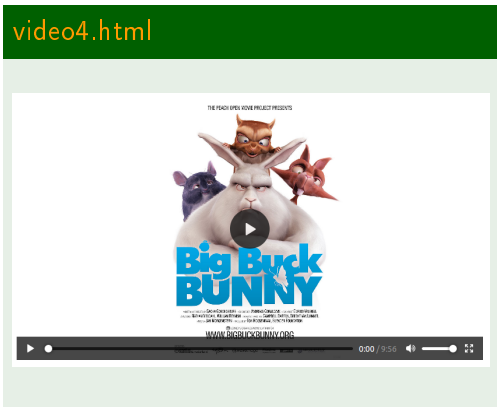
<label>

<src>

<src lang>

◀ ◻ ▶ ◀ ◻ ▶ ◀ ≡ ▶ ◀ ≡ ▶ ≡ ◀ ≡ ▶ ◀ ≡ ▶ ≡

- A videó felbontása 800x450 képpont.
- Poszter fotó:
https://upload.wikimedia.org/wikipedia/commons/thumb/c/c5/Big_buck_bunny_poster_big.jpg/800px-Big_buck_bunny_poster_big.jpg
- Két adatforrás is van, ezeket kell felajánlani:
https://download.blender.org/peach/bigbuckbunny_movies/big_buck_bunny_480p_stereo.ogg és ugyanezen az útvonalon [big_buck_bunny_480p_h264.mov](https://download.blender.org/peach/bigbuckbunny_movies/big_buck_bunny_480p_h264.mov) néven.
- Feliratsáv nem áll rendelkezésre.
- Biztosítsa a letöltés lehetőségét, ha a böngésző nem támogatja a lejátszást!

- MP3 (audio/mpeg, legjobb böngésző támogatás)
- Wav (audio/wav)
- Ogg (audio/ogg)

Itt is célszerű az adatforrást beágyazott <source> elemekkel megadni, és a lejátszást nem támogató böngészőknél hibaüzenetet megjeleníteni.

audio1.html (dog.ogg, dog.mp3)

```
8 <audio controls="controls">
9   <source src="dog.mp3" type="audio/mpeg" />
10  <source src="dog.ogg" type="audio/ogg" />
11  <p>Az Ön böngészője nem támogatja a hang lejátszást, de a
12  fájl megpróbálhatja letölteni
13  <a href="dog.mp3">innen</a>, vagy
14  <a href="dog.ogg">innen</a>.</p>
15 </audio>
```

